

Parlamentul Romaniei
16 ianuarie 2002

Lege nr. 48
**pentru aprobarea Ordonantei Guvernului nr. 137/2000 privind
prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare**

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 69 din 31 ianuarie 2002
Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

Articol unic. - Se aproba Ordonanta Guvernului nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, adoptata in temeiul art. 1 lit. S pct. 2 din Legea nr. 125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante si publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, cu urmatoarele modificari si completari:

1. Articolul 1 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 1. - (1) In Romania, stat de drept, democratic si social, demnitatea omului, drepturile si libertatile cetatenilor, libera dezvoltare a personalitatii umane reprezinta valori supreme si sunt garantate lege.

(2) Principiul egalitatii intre cetateni, al excluderii privilegiilor si discriminarii sunt garantate in special in exercitarea urmatoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal in fata instantelor judecatoresti si a oricarui alt organ jurisdictional;

b) dreptul la securitatea persoanei si la obtinerea protectiei statului impotriva violentelor sau maltratarilor din partea oricarui individ, grup sau institutie;

c) drepturile politice, si anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viata publica si de a avea acces la functii si demnitati publice;

d) drepturile civile, in special:

(i) dreptul la libera circulatie si la alegerea resedintei;

(ii) dreptul de a parasii tara si de a se intoarce in tara;

(iii) dreptul de a obtine si de a renunta la cetatenia romana;

(iv) dreptul de a se casatori si de a-si alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la mostenire;

(vii) dreptul la libertatea de gandire, constiinta si religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie si de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de intrunire si de asociere;

(x) dreptul de petitionare;

e) drepturile economice, sociale si culturale, in special:

(i) dreptul la munca, la libera alegere a ocupatiei, la conditii de munca echitabile si satisfacatoare, la protectia impotriva somajului, la un salariu egal pentru munca egala, la o remuneratie echitabila si satisfacatoare;

(ii) dreptul de a infiinta syndicate si de a se afilia unor syndicate;

(iii) dreptul la locuinta;

(iv) dreptul la sanatate, la ingrijire medicala, la securitate sociala si la servicii sociale;

(v) dreptul la educatie si la pregatire profesionala;

(vi) dreptul de a lua parte, in conditii de egalitate, la activitati culturale si sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile si serviciile destinate folosintei publice.

(3) Exercitarea drepturilor enuntate in cuprinsul prezentului articol priveste persoanele aflate in situatii comparabile.

(4) Orice persoana fizica sau juridica are obligatia sa respecte principiile enuntate la alin. (2)."

2. Alineatul (3) al articolului 2 se abroga.

3. La articolul 2 alineatul (5), literele a) si b) vor avea urmatorul cuprins:

"a) instituirea unor masuri speciale, in vederea protectiei persoanelor aflate in minoritate, atunci cand acestea nu se bucura de egalitatea sanselor;

b) sanctionarea comportamentului discriminatoriu prevazut in dispozitiile alin. (2)."

4. La articolul 3, literele a) si b) vor avea urmatorul cuprins:

"a) conditiile de incadrare in munca, criteriile si conditiile de recrutare, selectare si promovare, accesul la toate formele si nivelurile de orientare, formare si perfectionare profesionala;

b) protectia si securitatea sociala;"

5. La articolul 3, dupa litera f) se introduce litera g) cu urmatorul cuprins:

"g) alte domenii ale vietii sociale."

6. Articolul 4 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 4. - In intelesul prezentei ordonante, categorie defavorizata este acea categorie de persoane care fie se afla pe o pozitie de inegalitate in raport cu majoritatea cetatenilor din cauza originii sociale ori a unui handicap, fie se confrunta cu un comportament de respingere si marginalizare generat de cauze specifice, cum ar fi o boala cronica necontagioasa ori infectarea HIV, statutul de refugiat sau azilant."

7. Articolul 5 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 5. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, conditionarea participarii la o activitate economica a unei persoane ori a alegerii sau exercitarii libere a unei profesii de apartenenta sa la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuala, de varsta sau de apartenenta sa la o categorie defavorizata."

8. La articolul 6, partea introductiva si litera c) vor avea urmatorul cuprins:

"Art. 6. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, discriminarea unei persoane pentru motivul ca apartine unei anumite rase, nationalitati, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia, intr-un raport de munca si protectie sociala, cu exceptia cazurilor prevazute de lege, manifestata in urmatoarele domenii:

.....
c) acordarea altor drepturi sociale decat cele reprezentand salariul;"

9. Articolul 7 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 7. - (1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja in munca o persoana pentru motivul ca aceasta apartine unei anumite rase, nationalitati, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

(2) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, conditionarea ocuparii unui post prin anunt sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenenta la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, de varsta, de sexul sau orientarea sexuala, respectiv de convingerile candidatilor, cu exceptia situatiei prevazute la art. 2 alin. (4).

(3) Persoanele fizice si juridice cu atributii in medierea si repartizarea in munca vor aplica un tratament egal tuturor celor aflati in cautarea unui loc de munca, vor asigura tuturor persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca accesul liber si egal la consultarea cererii si ofertei de pe piata muncii, la consultanta cu privire la posibilitatile de ocupare a unui loc de munca si de obtinere a unei calificari si vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajatilor. Angajatorii vor asigura confidentialitatea datelor privitoare la rasa, nationalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuala sau a altor date cu caracter privat care privesc

persoanele aflate in cautarea unui loc de munca."

10. Articolul 8 va avea urmatorul cuprins: "Art. 8. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, discriminarea angajatilor de catre angajatori, in raport cu prestatiile sociale acordate, din cauza apartenentei angajatilor la o anumita rasa, nationalitate, origine etnica, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata ori pe baza varstei, sexului, orientarii sexuale sau convingerilor promovate de ei."

11. Articolul 10 va avea urmatorul cuprins:

"Art. 10. - Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, daca fapta nu intra sub incidenta legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenentei acestora ori a persoanelor care administreaza persoana juridica la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza prin:

- a) refuzarea acordarii serviciilor publice administrative si juridice;
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sanatate publica - alegerea medicului de familie, asistenta medicala, asigurarile de sanatate, serviciile de urgenta sau alte servicii de sanatate;
- c) refuzul de a vinde sau de a inchiria un teren sau imobil cu destinatie de locuinta;
- d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a incheia orice alt tip de contract;
- e) refuzarea accesului unei persoane sau a unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee si expozitii;
- f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alti prestatori de servicii, indiferent daca sunt in proprietate privata sau publica;
- g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport in comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;
- h) refuzarea acordarii pentru o persoana sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilitati."

12. Articolele 11-14 se abroga.

13. La articolul 15, alineatele (1), (3), (4) si (6) vor avea urmatorul cuprins: "Art. 15. - (1) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educatie de stat sau privat, la orice forma, grad si nivel, din cauza apartenentei acestora la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a persoanelor in cauza.

.....
(3) Constituie contraventie, conform prezentei ordonante, solicitarea unor declaratii doveditoare a apartenentei acelei persoane sau acelui grup la o anumita etnie, care sa conditioneze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educatie in limba materna. Exceptie face situatia in care in invatamantul liceal si universitar candidatii concureaza pe locuri special acordate pentru o anumita minoritate si se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizatii legal constituite a minoritatii respective, a apartenentei la aceasta minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate in sensul restrangerii dreptului unitatii ori institutiei de invatamant de a refuza inscrierea sau admiterea unei persoane ale carei cunostinte ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau conditiilor de inscriere cerute pentru accesul in institutia respectiva, atat timp cat refuzul nu este determinat de apartenenta persoanei in cauza la o anumita rasa, nationalitate, etnie, religie, categorie sociala sau la o categorie defavorizata, respectiv din cauza convingerilor, varstei, sexului sau orientarii sexuale a acesteia.

.....
(6) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, orice ingradiri pe criterii de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de învățământ înființate în cadrul legislativ în vigoare."

14. La articolul 16, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, orice comportament constând în determinarea parasirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la renunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etniei sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonante atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a părăsi localitatea, aria sau zonele în care locuiește, cât și obligarea unui grup de persoane aparținând majorității de a se stabili în localități, arii sau zone locuite de o populație aparținând minorităților naționale."

15. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

"Art. 17. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenenței acestuia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretată în sensul restrângerii dreptului autorităților de punere în aplicare a planurilor de sistematizare și amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în condițiile legii, iar măsura luată nu este determinată de apartenența persoanei sau a grupului de persoane în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acestora."

16. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

"Art. 18. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză."

17. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

"Art. 19. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonante, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-sovina, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia."

18. La articolul 20, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"Art. 20. - (1) Contravențiile prevăzute la art. 5-8, art. 10, art. 15 alin. (1)-(3) și alin. (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă între 1.000.000 lei și 10.000.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă între 2.000.000 lei și 20.000.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane."

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VACAROIU

Bucuresti, 16 ianuarie 2002. Nr. 48.